ZORGVISIE

17 OKT 2019

Waarom niet alle verpleegkundigen een plek aan de bestuurstafel willen

Verpleegkundigen zouden meer bestuursfuncties moeten vervullen binnen zorginstellingen. Dat is de breed gedeelde opvatting binnen het zorglandschap. Recente ontwikkelingen binnen de beroepsgroep, zoals de discussie rondom Wet BIG II, hebben het belang van verpleegkundige inspraak in directies onlangs weer scherper op de kaart gezet. Echter, niet álle verpleegkundigen willen dat. Chief nursing officer Nastasja Cornelissen: 'Als CNO vertegenwoordig je specifiek de belangen van verpleegkundigen. Datgaat slecht samen met de 'overall' verantwoordelijkheden van het bestuur als geheel'.

Ook binnen de politiek buigt men zich over de kwestie. Zo lieten VVD en GroenLinks onlangs weten dat ze een chief nursing officer (CNO) in bestuursraden van zorginstellingen willen. Helemaal nu 'het vak zo onder druk staat'. De rol van de CNO bestaat al langere tijd maar is nog lang niet overal van de grond gekomen. Waarom eigenlijk niet? En waarom is er nu opeens weer aandacht voor?

CNO 'onder' het bestuur

Hoewel het idee om CNO's te positioneren binnen bestuursraden door velen wordt omarmd, zijn niet alle CNO's voorstander van dit idee. **Nastasja** Cornelissen, als CNO en clustermanager Zorg verbonden aan het VieCuri Medisch Centrum, ziet bijvoorbeeld liever dat de CNO formeel gezien onder de raad van bestuur valt. 'Ik zou het pleidooi dat de CNO een positie moet hebben binnen directies willen

nuanceren. In de plaats daarvan ben ik voorstander van de CNO ‘onder’ de raad van bestuur. De CNO zou wel plaats kunnen nemen aan de bestuurstafel om geluiden aan te horen, maar niet de verantwoordelijkheden dragen die bij het bestuursschap horen.’

Botsende belangen

Dat twee partijen die op het politiek spectrum niet verder van elkaar verwijderd kunnen staan deze overtuiging delen, onderstreept nogmaals de ‘wenselijkheid’ van verpleegkundige inspraak. Waarom is het tot dusver niet gelukt om meer CNO’s in besturen van zorginstellingen te krijgen? Volgens Cornelissen ligt dat deels aan de specifieke belangen van de beroepsgroep die de CNO vertegenwoordigt. ‘Dat specifieke terrein gaat government-technisch gezien slecht samen met de ‘overall’ verantwoordelijkheden van het bestuur als geheel. Die zijn natuurlijk breder en reiken verder dan alleen de inspraak van verpleegkundigen als beroepsgroep’.

Nog geen optimaal speelveld

Los van de vraag welke plek de CNO precies zou moeten krijgen binnen zorginstellingen en ziekenhuizen, is Cornelissen blij met de recent opgelaaide aandacht voor de stem van verpleegkundigen. Verschillende ontwikkelingen hebben hier volgens haar toe geleid, waaronder de arbeidsmarktkrapte, de discussie rondom functiedifferentiatie, Wet BIG II, en de Cao-onderhandelingen. ‘Ook speelt mee dat bestuurders zich meer realiseren dat de zorg complexer wordt. Dat vraagt om gezamenlijke interventies tussen alle spelers rondom een patiënt, waar de verpleegkundige een belangrijke bij is. Echter hoort bij zo’n gezamenlijk speelveld ook een bepaalde mate van gelijkgerichtheid en gelijkwaardigheid, en die is volgens Cornelissen nog lang niet optimaal. ‘Op het gebied van emancipatie, en daarnaast ook professionalisatie en academisering, hebben verpleegkundigen nog een slag te maken. Dat kunnen zij niet alleen, daar hebben zij het systeem en opleidingen voor nodig. Bestuurders zien dat nu ook in’.

Van ‘dienen’ naar ‘leiden’

Ten slotte speelt volgens Cornelissen de veranderende positie van verpleegkundigen binnen het huidige zorglandschap mee. ‘In het verleden zijn verpleegkundigen voornamelijk vanuit een dienend en verzorgend perspectief opgeleid. De veranderingen binnen de beroepsgroep vragen echter een meer leidende en regisserende rol, wat heeft geleid tot het vraagstuk over welke plek de verpleegkundigen nou precies moeten innemen binnen het zorglandschap’. Cornelissen vindt het belangrijk dat alle actie van zorgprofessionals erop gericht is om de kwaliteit van zorg te verbeteren. ‘Daar hoort ook de kwaliteit en efficiëntie van zorg overeind houden bij, hetgeen mij motiveert om mijn werk goed uit te voeren. Die overall visie mis ik soms in de discussie. Het gaat om het grote doel dat we de kwaliteit van zorg en het solidariteitsprincipe van de zorg overeind houden. Niet om de machtspositie van de CNO. Belangrijk om dat niet uit het zicht te verliezen’.